

NEEM MIJ MEE!

GRONINGEN

Zelf Doen!

Deze kaart is gemaakt door Van Zilte Bodem
2014-2015

Zelf doen!

Een behoefte die we allemaal hebben. Niet afhankelijk zijn, maar zelf aan zet zijn. En een uitdrukking die symbool staat voor een trend van zelforganisatie waarbij mensen hun eigen initiatief ontwikkelen en een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschap waar ze onderdeel van uitmaken.

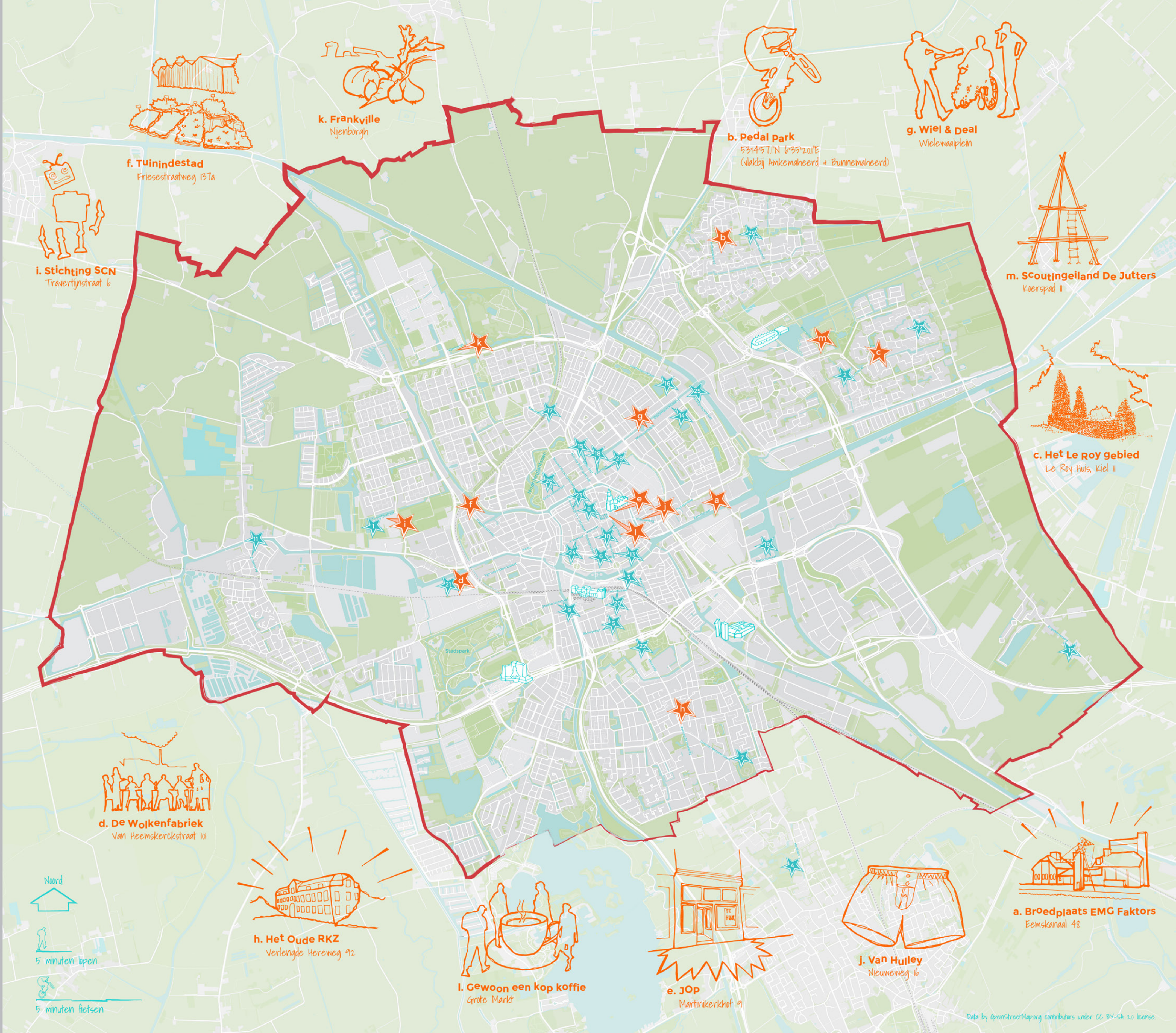
Groningen, de jongste stad van Nederland, wordt gekenmerkt door haar rijke cultuur van spannende, vernieuwende initiatieven die tegen de gebaande paden in gaan. Kenmerkend voor deze initiatieven is dat ze niet ontstaan vanuit een bestaand kader maar juist vanuit een geheel eigen, opkomende behoefte.

Op deze stadsplattegrond staan 13+28 bijzondere initiatieven. Hiermee wordt de kracht van zelforganisatie in Groningen zichtbaar en krijgen inwoners en bezoekers de kans een kijkje te nemen in de wereld achter de gebaande paden.

De stadsplattegrond is gemaakt door Van Zilte Bodem en hoort bij de Community Lover's Guide to Groningen, een stadsgids met 13 bijzondere Groningse initiatieven.

Nog meer zelf doen in Groningen

1 BackBone050	Travertijnstraat 12
2 Bikkels & Bikes	Lichtboei 298
3 Binnentuin Mauritsstraat	Mauritsstraat 5
4 De Biotoop	Kerklaan 30, Haren
5 Books 4 life	Rivierenhof 12
6 FabLab	Herestraat 106
7 Goemantuin	Goeman Borgesiuslaan 209
8 Grunneger Power	Waagstraat 1
9 Gruntuin	Stephensonstraat
10 De Gym	Oosterstraat 13a
11 Hart van Hoogkerk	Zuiderweg 38
12 De Helleborus	Engelberterweg 96
13 Jimmy's	Herestraat 100
14 Kledingbank De Zeecontainer	Oosterhamrikade 22119
15 MIESlab	Boterdiep 63
16 Moustache Meubelen	Oosterhamriklaan 19
17 Noorderstation kunst ruimtes	Kastanjelaan 1
18 Open Lab Ebbinge	Kolendrft 7
19 Paradigm	Helsinkistraat 6
20 Plantenasiel	Viaductstraat 3-7
21 De Raffinage	Van Heemskerckstraat 101
22 Sociaal Centrum	Hereweg 97
23 Stadsakker	Oude Kijk in 't Jatstraat 38
24 Stadswerkplaats	A-kerkhof 30
25 Toentje	Paradijsvogelstraat 41a
26 VersVoko	Bentismaheerd 23 & Grote Leliestraat 41
27 Vlindertuin	Roer 142k
28 De Zwammerij	Kolendrft 13

Zelf Doen!

Hier vindt u een toelichting op de dertien initiatieven uit de Community Lover's Guide to Groningen. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de stadsgids, verkrijgbaar via www.vanziltebodem.nl.

De initiatieven in de Community Lover's Guide inspireren door de bijzondere functie die zij hebben voor de stad Groningen en haar inwoners. Wij onderscheiden vijf verschillende functies, elk voorzien van een eigen symbool. Per initiatief vertellen de symbolen welke functie het project heeft voor de stad Groningen.

Vlieg wiel - Het initiatief levert een gerichte bijdrage aan sociaal-maatschappelijke doelen die de lokale samenleving versterken.

Plek verbeteren - Het initiatief geeft de plek een nieuwe maatschappelijke functie en/of maakt de plek aantrekkelijker voor bezoekers.

Vrijplaats - Het initiatief vervult een functie als gemeenschap die haar eigen normen en waarden hanteert. Het biedt daarmee een toevluchtsoord en ontmoetingsplek voor gelijkgestemden.

Duurzaam - Het initiatief levert een bijdrage aan een duurzame wereld.

Nieuw ondernemerschap - Het initiatief kenmerkt zich door een nieuwe manier van ondernemen. Hierbij staat niet geld, maar de maatschappelijke missie voorop.

Deze stadsplattegrond is mede mogelijk gemaakt door:

Gemeente Groningen
Het Fonds
City of Talent
Rizoem
Sustainable Society University of Groningen

www.gemeente.groningen.nl
www.hetfondsgroningen.nl
www.cityoftalent.nl
www.rizoem.nl
rug.nl/sustainablesociety

Deze kaart is gemaakt door Van Zilte Bodem

Van Zilte Bodem is een collectief van ruimtelijke professionals, die ieder op zijn of haar eigen manier betrokken is bij deze trend van zelforganisatie. Geïnspireerd door het enthousiasme en de doe-kracht van de initiatiefnemers hopen wij met de plattegrond en de Community Lover's Guide to Groningen bij te dragen aan het ontstaan van andere doe-het-zelf initiatieven in Groningen. Wat ons betreft stopt het niet met deze publicatie en gaan we met steeds meer mensen doe-het-zelven voor een mooier en bruisender Groningen!

Van
Zilte
Bodem
www.vanziltebodem.nl

Colofon
Deze kaart is tot stand gekomen met medewerking van de woordvoerders van de dertien initiatieven van de Community Lover's Guide to Groningen: Karina Balx, Saskia Bothof - van Kol, Ego Bouwens, Ritzo ten Cate, Chris Garrit, Orlando Haak, Roeland Kok, Maaike Kersten, Frans Kerver, Jolijn Kreutzberg, Lukas Nijssen, Titia Punt, Alex van Steenwijk, Gerrit Vos en Frank van der Waals.

Foto's
Roeland Kok, Mark Sekuur en Mayke Zandstra

Teksten
Sandra Grabs, Anne Marel Hilbers, Mark Sekuur, Marleen van der Werff en Mayke Zandstra

Vormgeving en illustraties
Maartje ter Veen

De initiatieven op deze kaart zijn zorgvuldig gekozen en met medeweten van de initiatiefnemers op de kaart geplaatst. We realiseren ons dat het geen volledige verzameling van alle zelf-doeners uit Groningen is en bovendien komen daar steeds weer nieuwe doeners bij. Er is dankbaar gebruik gemaakt van de verzameling op de MAAK050.

Broedplaats EMG Faktors

a. Broedplaats EMG Faktors Stadspodium voor iedereen

EMG Faktors is een open en publiek stadspodium waar iedere inwoner van Groningen terecht kan om dingen te organiseren. Sinds 2012 biedt deze monumentale industriële graansilo ruimte voor allerlei soorten initiatieven: van muziekfestivals tot een permanent spookhuis en van talkshows tot het eerste bitcoincafé ter wereld. De gemeente Groningen geeft het pand tijdelijk in bruikleen. Met EMG Faktors is er een belangrijke plek in Groningen ontstaan voor nieuw, cultureel ondernemerschap.

plek verbeteren

vrijplaats

nieuw ondernemerschap

b. Pedal park

Onverwacht hip park voor buitenwijk

Pedal Park is een oefengebied voor BMX, skateboarden en inline skaten in de buitenwijk Beijum. Sinds 2004 is het speciaal hiervoor aangelegde terrein met een hangplek uitgegroeid tot een belangrijke ontmoetingsplek. Jongeren kunnen hier hun sportieve vaardigheden en coole trucs verbeteren. Met Pedal Park, dat door de jongeren zelf is bedacht en opgebouwd, is er een geweldige plek ontstaan voor jongeren in Groningen. Slecht weer? Check dan de gloednieuwe Pedal Hal bij 'BACKBONE 050'!

vlieg wiel

plek verbeteren

vrijplaats

Tuinindestad

c. Het Le Roy gebied

Honderd jaar samenwerking tussen bewoners en natuur

Het Le Roy gebied in Lewenborg is een jungle-achtig wijkpark van zes hectare groot, volledig onderhouden door wijkbewoners. In het gebied bevinden zich onder andere een 'eco-kathedraal', bijenstal, smulbos, kinderboerderij, touwladders en klimbomen. De bewoners laten zich inspireren door Louis Le Roy, de 'eco-architect' die in 1973 het gebied inrichtte. Ze sloten een honderdjarig contract met bijbehorend budget af met de gemeente om natuurlijke processen de tijd te kunnen geven.

plek verbeteren

duurzaam

vlieg wiel

d. De Wolkenfabriek

Havenplaats voor ontmoeting, voedsel en inspiratie

De Wolkenfabriek is een inschuifrestaurant. Dit betekent dat er door verschillende cateraars wordt gekookt en avonden worden georganiseerd. Niet alleen professionele cateraars en koks kunnen 'inschuiven' in de Wolkenfabriek, maar ook groepen zoals vriendenclubs, families, verenigingen, bedrijven en theatergezelschappen zijn welkom om een avond te organiseren. De Wolkenfabriek wil hiermee ruimte bieden aan initiatieven op gebied van ontmoeting, voedsel en inspiratie.

plek verbeteren

vrijplaats

duurzaam

e. JOP

Jong ondernemen in Groningen

JOP: het 'Jonge Ondernemers Plan' geeft leegstaande winkelpanden in bruikleen aan mensen met een goed idee. JOP laat hiermee zien hoe leegstand een kans kan zijn voor ondernemende creatievelingen. Het biedt jonge, talentvolle ondernemers de mogelijkheid om innovatieve producten en concepten op een goede locatie uit te proberen. Menig initiatief is binnen JOP in de afgelopen drie jaar doorgegroeid tot een 'blijvende' winkel en draagt hiermee bij aan een mooie, leefbare en aantrekkelijke stad.

nieuw ondernemerschap

plek verbeteren

f. Tuinindestad

Groene fitness voor jong en oud

Tuinindestad is een plek voor ontmoeting en contact. De stadstuin bevindt zich op de restanten van een voormalig tuincentrum. De natuur mag er zoveel mogelijk haar gang gaan, de mensen volgen. Naast de verkoop van planten worden er activiteiten georganiseerd gerelateerd aan het tuinieren of de tuin zelf. In de kas worden met restmateriaal een keuken, activiteitenruimte en winkel gebouwd. In de samenwerking wil Tuinindestad laten zien dat geld geen drijfveer hoeft te zijn voor gedeeld geluk.

vlieg wiel

plek verbeteren

duurzaam

g. Wiel & Deal

Gewoon op kamers

Wiel & Deal maakt het voor studenten met een beperking mogelijk om 'gewoon' op kamers te kunnen wonen. Initiatiefneemster Maaïke startte het initiatief in 2009 en wist binnen vier jaar tijd haar droom te realiseren. Met de ondersteuning van een groep helpers en in samenwerking met woningcorporatie Lefier kreeg zij dit voor elkaar. Het initiatief wist niet alleen het ontwerp, maar ook de uitvoering van de markante appartementenflat 'De Groenling' te beïnvloeden. Zo ontstond er een toegankelijke woonplek voor Maaïke en de medebewoners.

vlieg wiel

h. Het Oude RKZ

Niet zomaar een woon-werkgemeenschap

In 1979 besloot het toenmalige rooms-katholiek ziekenhuis te gaan verhuizen. Twee grote kraakbewegingen in Groningen werkten eind jaren zeventig samen om dit gebouw te kraken, waarmee het Oude RKZ geboren was. In de afgelopen 35 jaar heeft het initiatief zich ontwikkeld tot een levendige woon-werkgemeenschap met een grote diversiteit aan bewoners en functies, zoals een eethuisje, bioscoop en weggeefwinkel. Het Oude RKZ heeft ongeveer 250 bewoners van 0 tot 75 jaar oud. Woningcorporatie Nijestee 'adopteerde' het kraakpand waardoor de bewoners het tot vandaag de dag overeind hebben kunnen houden.

plek verbeteren

vrijplaats

i. Stichting SCN

Een plek om aan dromen te bouwen

Stichting SCN is een plek waar jongeren zich kunnen ontwikkelen op technisch, creatief en sociaal gebied. 'Een plek waar jongeren zichzelf kunnen zijn', noemt de stichting het zelf. Bijzonder aan dit jeugdcentrum is dat de jongeren zelf vorm geven aan de activiteiten, de inrichting van het gebouw en de onderlinge omgangsregels. Ze worden daarin begeleid door een team van vrijwilligers. Stichting SCN zorgt voor een toename van jongeren die kiezen voor het technische onderwijs.

vlieg wiel

vrijplaats

plek verbeteren

Scoutingeiland De Jutters

Stichting SCN

j. Van Hulley

Van overhemd tot boxershorts

Van Hulley maakt van je favoriete, maar versleten overhemd een boxershorts. Voor zowel mannen als vrouwen: sociaal, duurzaam en persoonlijk. De boxershorts worden geproduceerd door vrouwen die moeilijk aan de slag komen op de arbeidsmarkt. Zij doen hiermee werk- en leerervaring op. De boxershorts van Van Hulley zijn duurzaam, omdat het overhemd nogmaals gebruikt wordt. Er zit vaak een bijzondere herinnering aan het overhemd dat wordt opgestuurd. Dat bijzondere krijg je dan weer terug in een Van Hulley boxershorts.

vlieg wiel

duurzaam

nieuw ondernemerschap

k. Frankville

Studenten met groene vingers

Frankville is een studentenmoestuin op de Zernikcampus. Te midden van moderne faculteitsgebouwen, grote parkeerplaatsen en lege grassen ligt een kleurrijke en levendige moestuin. Jongeren ontmoeten elkaar hier, er wordt gebarbecued met eigen verbouwde groenten en er zijn regelmatig lezingen en bijeenkomsten met inspirerende sprekers. Frankville mag sinds 2012 de grond van de Rijksuniversiteit Groningen gebruiken. In korte tijd hebben ze de plek omgetoverd tot een prettige verblijfsplek en is Frankville aan het uitgroeien tot een hechte vereniging.

plek verbeteren

vlieg wiel

duurzaam

Gewoon een kop koffie

l. Gewoon een kop koffie

Zo gewoon nog niet

Een kop koffie is de meest Nederlandse manier om mensen, dakloos en niet-dakloos, in contact te brengen met elkaar. Om dit contact makkelijker te maken organiseert 'Gewoon een kop koffie' stadswandelingen. Deze wandelingen worden begeleid door een bijzondere gids: iemand die het leven van de straat van dichtbij kent en vaak zelf dakloos is geweest. 'Gewoon een kop koffie' zet hiermee moedige stappen richting een groep mensen die zeer herkenbaar maar toch 'onzichtbaar' is.

vlieg wiel

m. Scoutingeiland De Jutters

Welkom op ons eiland

Het Scoutingeiland van scoutinggroep De Jutters bevindt zich op een plek die voorheen bestond uit een openbaar stuk wijkpark en een clubgebouw. Nu ligt er een eiland, aangelegd en onderhouden door de leden van De Jutters. Zij groeven een gracht rondom het eiland, legden een toegangsdam aan en ontwierpen een mooi toegangshek. In samenwerking met onder andere Natuurmonumenten dragen zij zorg voor het volledige beheer van het eiland. Het eiland is op zaterdagen te bezoeken.

vlieg wiel

plek verbeteren

Nog meer zelf doen in Groningen

1 Backbone050 - www.backbone050.eu - Travertijnstraat 12

Backbone050 is een broedplaats voor jongerencultuur en sport waar beginnende zzp'ers, net afgestudeerden, instellingen en initiatieven de kans krijgen zich te ontwikkelen.

2 Bikkels & Bikes - www.stichtinggoedbezig.nl - Lichtboei 298

Bikkels & Bikes is een fiets- en scooterwinkel. Het is een project van Stichting Goed Bezig, dat als sociaal bedrijf diverse projecten uitvoert waarin jongeren en volwassenen een dwijtje in de rug krijgen richting school, werk of maatschappij.

3 Binnentuin Mauritsstraat - www.livendentaltuinen.nl/overzicht.html

("Stadstuin Piter Bulck") - Mauritsstraat 5

Een natuurlijke tuin voor mensen van alle leeftijden. Bijzonder is de moderne ruïne die hier te vinden is, die bestaat uit overblijfselen van het gemeentelijk huisvestingsbureau dat hier vroeger stond.

4 De Biotoop - www.biotoop.org - Kerklaan 30, Haren

De Biotoop is een broedplaats waar meer dan 250 mensen wonen en werken. Dit voormalig Biologisch Centrum van de Rijksuniversiteit Groningen wordt sinds 2013 beheerd door huisvestervester Carex.

5 Books 4 Life - www.books4life.nl/groningen - Rivierenhof 12

Books 4 Life is een tweedehands boekwinkel die boeken een tweede leven geeft. Books 4 Life zamelt geld in voor goede doelen en steunt lokale initiatieven door ze boeken te schenken.

6 FabLab - www.fablabgroningen.nl - Herestraat 106

Het FabLab is een werkplaats waar je zelf digitale productiemachines kunt bedienen. FabLabs richten zich op samenwerking en het uitwisselen van kennis, zowel intern als onderling.

7 Goemantuin - www.ecohovenier.nl/demonstratietuin.php - Goeman Borgesiuslaan 209

De Goemantuin ligt rond een appartementencomplex en is driekwart hectare groot. Doel is om een prettige leefomgeving te creëren voor omwonenden en ruimte te bieden voor natuur.

8 Grunneger Power - www.grunnegerpower.nl - Waagstraat 1

Grunneger Power is een energiecoöperatie in Groningen, Haren en Ten Boer. Grunneger Power stelt burgers in staat zelf energie te besparen en op te tekenen.

9 Grunotuin - www.grunobuurt.nl/de-buurt/grunotuin - Stephensonstraat

De Grunotuin is één van de grootste buurtmoestuinen in Groningen. Op dit moment zijn negentig bewoners betrokken bij het initiatief. Naast het verbouwen van groenten staan 'ontmoeting', 'van elkaar leren' en 'samen doen' centraal.

10 De Gym - www.facebook.com/degymgroningen - Oosterstraat 13a

De Gym is een nachtelijk podium voor hedendaagse cultuur.

11 Hart van Hoogkerk - www.hartvanhoogkerk.nl - Zuiderstraat 38

Het Hart van Hoogkerk is een vereniging die culturele activiteiten organiseert in de voormalige Theresiakapel. Het doel is het bevorderen van de onderlinge verbanden en saamhorigheid in Hoogkerk en omliggende wijken.

12 De Helleborus - www.facebook.com/DeHelleborus - Engelberterweg 96

De Helleborus is een herberg in oprichting en heeft een grote bostuin. Je kan hier meewerken aan projecten over permacultuur, aquaponics, alternatief geld en duurzaam bouwen. Ook zijn er lokale producten te vinden.

13 Jimmy's - www.jimmys050.nl - Herestraat 100

Jimmy's is een bruisende jongerenorganisatie waar jongeren fysiek én online terecht kunnen met al hun vragen en ideeën. Waar ze kunnen samenwerken en uitgedaagd worden hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

14 Kledingbank De Zeecontainer - www.dezeecontainer.nl - Oosterhamrikade 22119

Bij de kledingbank De Zeecontainer kunnen geregistreerde klanten van De Stadse Voedselbank Groningen gratis kleding, speelgoed, boeken en knuffelbeesten krijgen.

15 MIESlab - www.mieslab.nl - Boterdiep 63

MIES staat voor Maatschappij voor Innovatie van Economie en Samenleving. MIES wil experimenteren met nieuwe, veelbelovende concepten in economie en samenleving.

16 Moustache Meubelen - www.moustachemeubelen.nl - Oosterhamriklaan 19

Moustache Meubelen maakt van restmateriaal unieke tafelbladen met een duurzaam design.

17 Noorderstation kunstruimte - www.skpn.nl - Kastanjelaan 1

Kunstenaars voeren projecten uit op de voormalige perrontoppen van het Noorderstation in Groningen.

18 Open Lab Ebbing - www.openlabebbinge.nl - Kolendrift 7

Het Open Lab Ebbing is een tijdelijk stukje stad op een braakliggend bouwterrein. Het is een bruisende plek met een stadsstrand, kleurrijke paviljoens en leuke evenementen.

19 Paradigm - www.paradigm050.com - Helsinkstraat 6

Paradigm is een nachtclub die zich bevindt in een oude graansilo. Ze staan voor een eigenzinnige visie op elektronische muziek in combinatie met beeldende kunst in al haar mogelijke vormen.

20 Plantenasiel - www.facebook.com/plantenasiel050 - Viaductstraat 3-7

Het Plantenasiel050 biedt de mogelijkheid om afstand te doen van overbodig geworden planten. Dit kan via de Facebookpagina, waarop je jouw plant kunt aanbieden.

21 De Raffinage - www.deraffinage.org - Van Heemskerckstraat 101

De Raffinage is een collectief van ondernemers dat zich richt op Ambacht&Kunst, Evenementen en Voedsel. Zij hebben zich gevestigd op het terrein van de Oude SuikerUnie. Met aandacht voor hergebruik van grondstoffen en duurzame werkgelegenheid, geven zij vorm aan de nieuwe economie, georganiseerd rondom een alternatief financieel systeem.

22 Sociaal Centrum - www.socialcentergroningen.wordpress.com - Hereweg 97

Het Sociaal Centrum is een centrum voor non-profit, politiek en cultuur met activiteiten, een bar en een eethuis. Het centrum is gevestigd in een gekraakte leegstaande pizzeria.

23 Stadsakker - www.stadsakker.nl - Oude Kijk in 't Jatstraat 38

De Stadsakker brengt groente en fruit terug naar de achtertuin: van een pot kruiden op het balkon tot het aanleggen van een volkstuin. Op de Stadsakker-keuken wordt lokaal groente verbouwd die verkrijgbaar is in de Stadsakkerwinkel.

24 Stadswerkplaats - www.stadswerkplaats.nl - A-kerkhof 30

De Stadswerkplaats is een openbare werkplaats en cursuscentrum voor hout- en metaalbewerking, ambacht en techniek.

25 Toentje - www.toentje.nl - Paradijsvogelstraat 41a

Toentje brengt mensen bij elkaar en biedt een duurzaam platform om armoede te verlichten door middel van activering, voedselproductie, educatie en gezondheidsbevordering.

26 VersVoKo - www.facebook.com/versvokogroningen - Bentsmaheerd 23 en Grote Leliestraat 41

VersVoKo is een kleine coöperatie waar je voor een redelijke prijs lokaal geteelde, biologische groenten kunt kopen.

27 Vlindertuin - <https://sites.google.com/site/vlindertuinlewenborg/> - Roer 142k

De Vlindertuin is een unieke plek midden in Lewenborg, waar de natuurlijke cyclus van planten, insecten en vlinders haar gang kan gaan. Het een ontmoetingsplaats voor wijkbewoners, scholieren kunnen er stage lopen en er is ruimte voor natureducatie.

28 De Zwammerij - www.dezwammerij.nl - Kolendrift 13

De Zwammerij kweekt Groningse oesterzwammen op Gronings karton en koffieprut, afvalproducten van onder meer de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).